

MERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

N IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

CLEVELAND, O.

MONDAY MORNING, MARCH 15, 1943

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

LETO XLVI. — VOL. XLVI.

Ameriški senat je za ustvaritev svetovnega razsodišča sedaj

Ameriški senatorji podpirata obe stranki, dokazuje, da je ameriški senat zato, da Zedinjene države sodelujejo pri mirovnih razpravah po vojni.

ANGLEŠKI MINISTER EDEN SVARI, DA VOJNE ŠE NE BO KONEC

Washington. — Ameriški senat je predložil predsedniku resolucijo, v kateri senatorji pozivajo, da se takoj ustanovi posebna organizacija Združenih narodov, na podlagi katere naj bi zaveznički tesno sodelovali v času vojne in po vojni za svetovni trajni mir.

Ameriški senatorji so podpisali največji rezoluciji obeh političnih strank. V torek bo resolucija predložena senatni zbornici. Eden je izjavil Mr. Eden, "toda najbolj varno je, ako imamo v mislih dejstvo, da je pred nami dolga pot do zmage."

Kongresnica Bolton je predložila zahtevo za armado na farmah

Washington. — Kongresnica iz 22. okraja, Frances P. Bolton, je predložila poslanski zbornici zahtevo farmarjev iz okraja Lake v Ohio, v katerih farmarji zahtevajo, naj se mobilizira delavec na farme ne enak način, kot vojake za armado.

Kongresnica je svarila zbornico, da je treba nekaj takoj napraviti za farme in preskrbeti delavce, drugače bodo trpeli pridelki. Farmarji iz Lake okraja svetujejo, naj bi naborne komisije enako rekrutirale delavce na farme, kot rekrutirajo novince za armado. Dobili naj bili vojaške uniforme, kape in našive, katere naj bi vedno nosili.

Kmetije v Lake okraju slično kot v drugih okrajih so izgubile skoraj vse delavce, katere so pobrali vojne industrije in armada. Ako ne dobe te kmetije novih delavcev v 30 do 60-dneh, bodo pridelki letos veliko manjši, kot prošlo leto. Delavce za kmetije more pa preskrbeti samo kongres s posebno odredbo, to je, da te delavce mobilizira in jih pošlje na farme.

Predsednik Beneš trdi, da je Nemčija na razsulu

London. — Edvard Beneš, predsednik českoslovaške vlade v pregnanstvu je izjavil, da so zaveznički v zadnjem dejanju vojne in da je Nemčija na robu razsula. Hitler, ki zdaj molči in ki je spremenil Evropo v peklo, je sprevidel, da se njegova nakana ni obnesla. Beneš je govoril ob četrti obletnici okupacije Prage po njej.

Sekiro nad ženo

John Starek, star 61 let, je v soboto trikrat udaril svojo 55-letno ženo po glavi s sekiro, nato pa poklical policijo. Mož je zaposten pri NYC železnicu. Ko je prišel v soboto z dela domov, se je z ačela žena prepričal. Mož ji je reklo, naj se vleže in zasplo. Žena ga je ubogala, nato je šel mož po sekiro in jo trikrat tako močno udaril po glavi, da je sekira odletela s toporišča. Nato je šel v bližnjo lekarno in poklical policijo. Ženo so odpeljali v St. Lukes bolnišnico, kjer se borii s smrtno. Zakonca imata tri odrasle otroke.

Ruski narod je zdaj prvič slišal o izdatni pomoči iz Amerike

Moskva. — Ruski narod je v soboto prvič uradno zvedel o izdatni pomoči Rusiji iz posojilnega skladu Zed. držav. Vse časopisje v Moskvi je prineslo namreč na prvi strani zagotovo ambasadorja Litvinova v Washingtonu, da je material, ki ga je dobila Rusija z Amerike, donesel ogromno pomoč, katero ruski narod iskreno upošteva in ki se na celih črti zaveda to pomoči.

To je bil najbrži odgovor na izjavu ameriškega poslanika Standleyja pred nekaj dnevi, da ruski narod ničesar ne ve o izdatni pomoči iz Amerike, ker ruska vlada to skriva pred njim, hoteč ustvariti ljudsko mnenje, da si Rusija sama pomaga v tej borbi.

Rusko časopisje je prineslo na prvi straneh tudi izjavu angleškega ministra za zrakoplovbo, Archibalda Sinclairja, ki je izjavil v parlamentu, da zavezniški bombardiranje po Nemčiji zadržuje mnogo nemških bojnih letal od ruske fronte.

17 Slovencev in Hrvatov zadušenih v rovu

Prosvena poroča sledenje v Red Lodge, Montana: — Med 74 rudojarji, ki so bili ubiti oziroma zadušeni od plina pri eksploziji v premogovniku v Bearcreeku dne 27. februarja, je bilo 17 Slovencev in Hrvatov in med temi je bilo pet članov SNPJ. Slovenske žrtve so sledenje: John Kropivšek, Fred Razboršek, Frank Starčevič (člani društva 81 SNPJ), Ignac Marinčič in John Meden (člani društva 112 SNPJ); dalje Joe Maja, Louis Kuhar, Viljem Slabý, Frank Pajnič in John Hodnik. Hrvatske žrtve: Frank Mavrič, Jack Mavrič, John Sudar, Martin Ratkovč, Vid Zaputil, Andro Jordan in Sam Borovič.

Seja Zadruge

Ob 7:30 noči bo seja direktorja Slovenske zadržne zveze. Jutri zvečer ob osmih bo pa seja ženskega odseka. Obe seji bosta v uradu.

V našem uradu so darovali za Cathederal kantino sledenje: \$3 Mrs. Pauline Stampfel, 6108 St. Clair Ave; družina Jacob Požar, 998 E. 71. St. \$2. In Ida Brožič iz 8417 Rosewood Ave. \$1. Prav lepa hvala vsem skupaj.

Naši vojaki

Naborne komisije 26, 27 in 28 so oklicale sledenje naše fante v armado: Louis Rozman, Benedict Hrovat, Anton Kocjančič, Raymond Hočevar, Rudolph Mišmaš, Peter Popovič, Anthony Godec, August Mustar, Robert Železnik, Robert Rebič, William Ozimek, Anthony Travník, Frank Seme, Ralph Godec, Joseph Zbašnik. Zadnja dva bosta sklaromarci. Vsem tem fantom želimo srečo in zdrav povrete.

Albin Lampert, sin Mrs. Franko iz 1010 E. 70. St. je odšel zadnjo sredo v službo Strica Sama. Želimo mu srečo in zdravjava. Emil Silc, sin Mrs. Tanko iz 53, ceste je odšel v soboto 13. marca v armado Strica Sama. Želimo mu, da bo vrnil zdrav in srečen po vojni domov.

John Miller, sin Mr. in Mrs.

NOVI GROBOVI

Mary Smrke

V Cleveland Clinic bolnišnici je umrla Mary Smrke, rojena Bajic, stara 60 let. Stanovala je na 6123 St. Clair Ave. Doma je bila iz Št. Ruperta pri Monkonogu na Dolenjskem, odkorde je prišla v Cleveland pred 34 leti. Bila je članica društva Lander Adamčič, st. 20 SNPJ. Pogreb se bo vršil v torek ob dveh popoldne iz Zakrajškove pogrebne zavoda, 6016 St. Clair Ave. in na pokopališče Highland Park, naj v miru počiva.

Mary Orchovec

Po kratki in mučni bolezni je umrla v East End bolnišnici Mary Orehovec, rojena Kališter, stara 42 let, stanujoča na 690 E. 157. St. Tukaj zapušča soproga Johna in pet otrok: Mary, John, pri vojakih v Shreveport, Louisiana; Dorothy, Caroline in Rosemarie, ter enega brata, Louis Kalister v Pensylvaniji, in enega brata v Južni Ameriki in več sorodnikov. Rojena je bila v vasi Juršč na Notranjskem, kjer zapušča dva brata in eno sestro in več sorodnikov. Tukaj je bivala 19 let ter je bila članica društva Mir, št. 142 SNPJ. Pogreb se bo vršil iz Želetovega pogrebne zavoda, na 458 E. 152. St. Dan in čas še ni določen, ker se čaka, da bo sin John iz vojaškega taborišča dosegel vladu z bolj strogo odredbo.

Johanna Turk

V pondeljek zjutraj je umrla v Woman's bolnišnici Johanna Turk, rojena Ule, stara 82 let, stanujoča na 19441 Pasnow Ave., Euclid, O. Poprej so živelii na 6213 St. Clair Ave. Pogreb se bo vršil iz Želetovega pogrebne zavoda, 6502 St. Clair Ave. Več poročamo prihodnjih.

Več smrtnih slučajev

Grdinov pogrebni zavod poroča o naslednjih smrtnih slučajih: Imre Tizner, rodom Slovakin, star 58 let. Pogreb bo danes na Kalvariju. — Benjamin Matej Kovski, rodom Poljak, star 62 let. Pogreb v sredu na Kalvariju. — Floherija Vardas, rodom Grkinja, stara 85 let. Pogreb iz grške cerkve. Vsi pogrebi se vršijo iz kapele, 1053 E. 62. St.

Za razvedrilo vojakom

V našem uradu so darovali za Cathederal kantino sledenje: \$3 Mrs. Pauline Stampfel, 6108 St. Clair Ave; družina Jacob Požar, 998 E. 71. St. \$2. In Ida Brožič iz 8417 Rosewood Ave. \$1. Prav lepa hvala vsem skupaj.

Saj ne rečemo nič, ampak...

Monksland, Irsko. — Zadnji petek je umrla v tem mestu Miss Kate Madden, stara 112 let. Bila je, kot sodijo, najstarejša ženska na vsem Irskem. V vsem svojem življenju ni bila niti enkrat pri zdravniku. Zadnji pondeljek so pa poklicati k njej zdravnika in nekaj dni zatem je umrla.

Ako ne vozijo nikogar na delo, ne bodo dobili B in C gazolinskih kart

Urad za kontrolo cen je prisel na dan z drastično odredbo, ki bo prizadela one lastnike avtomobilov, ki se vozijo sami na delo in z delo. Začenši z 22. marcem ne bo dobiti nihče B ali C gazolinske karte, ktoro ne vozi najmanj tri druge na delo in z delo, ali kdor ne more dokazati, da ne more dobiti treh pasazirjev, ali da sploh ne more dobiti nobenega.

Vlada ves čas racioniranja gazolina zahteva, da se vozi več oseb na delo in z delo z istim avtom, ali da uporablja nekaj časa avto ena oseba, potem pa druga svojega. To dozdaj ni prineslo dočišča, zato je prišla zdaj vladu z bolj strogo odredbo.

Voznik, ki ne vozi nikogar na delo in z delo domov, bo moral dokazati, da ima absolutno nobene druge transportacije na razpolago do tovarne, kot svoj avto, drugače ne bo dobiti B ali C karte.

Državni agent obstreljen, tepež in revolta pri raciji na nočni klub

Včeraj zjutraj je 12 državnih agentov udrlo v Memphis Rod and Gun klub v vasi Brooklynu pri Clevelandu. Ker so bila vrata zakljenena, so jih razbili in tudi okna in skočili v notranjost. Tam je bilo zbranih več gostov, katere so vse naložili na avtomobile in jih odpeljali v brooklynško mesto Hoboken.

Tam so jih vknjižili in jih okrog sedmih zjutraj izpustili. Pri tem je prišlo do strelenja in pretepa, ko je eden izmed kakih 30 "kostimarjev" zaklicil: "Fantje, pojdimo od tod!" Zagnali so se proti vratom, katere so branili državni agentje. Prišlo je do pretepa in naenkrat je odjeknil strel.

Ranjen se je zgrudil na tla državni inšpektor Tobias iz Fremont, O., katerega je krogla zadela v nogu. Kot zatrjujejo priče, je bil Tobias obstreljen s svojim lastnim samokresom v prerivanju pred vratimi.

Joseph Augustine, lastnik kluba, se bo moral zagovarjati, ker je obratoval klub, kjer se je točilo zganjanje brez licence.

Vesela vest

Tetica štoklja se je oglasila pri Mr. in Mrs. Al Pecek, 7718 Lockyear Ave. ter jima pustila v spomin krepkega sinčka prvojence. Mrs. Pecek je hčerkica dobro poznane družine Mr. in Mrs. Frank Klopčič iz 6002 Dibble Ave. Čestitamo!

Deveta obletnica

V torku ob 8:30 bo darovan v cerkvju sv. Vida maša za polnoletno Gertrude Možin. Sorodniki in prijatelji so vabljeni.

Rusi ne priznajo padec Harkova

Hitlerjev glavni stan poroča o zmagi nad Harkovom, dočim Rusi poročajo samo o vročih bojih v okolici mesta. Rusi poročajo o splošnem prodiranju proti Smolensku.

Nemci so včeraj poročali o zavzetju važnega ukrajinskega mesta Harkova, katerega so zopet okupirali po strahovitih bojih in iz katerega so bili pregnani komaj pred enim mesecem. Hitlerjev glavni stan je izdal včeraj posebno poročilo o zavzetju Harkova, dočim se glasi rusko polnočno poročilo, da se vrše v okolici Harkova neprestani v hudi boji.

Rusi priznajajo, da so se umaknili severno in zahodno in zatrjujejo, da pošljajo Nemci neprestano nove rezerve v boj, katere so dobili iz Francije, Belgije in Nizozemske.

Rusi so iztrgali Nemcem Harkov 16. februarja v ofenzivi, ki so jo pričeli štiri mesece prej iz pred Stalingrada, 375 milij vzhodno od Harkova. Kakih 35 milij zahodno od Harkova so se bežeči Nemci obrnili in začeli s proti-ofenzivo nazaj proti Harkovu.

Ruska poročila se bavijo zdaj največ z ofenzivo na centralni fronti, zahodno od Moskve, kjer so ruske čete prešle reki Dniper in Vjazmo, kar pomeni, da je oddaljena ruska armada v tem sektorju samo še 65 milij od Smolenska.

Harkov ni važen samo radi svoje industrije, ampak je važen kot 100,000 francoskih gerilcev po vsej Franciji. Radijo iz Alžira, Afrika, navdušuje francoske domoljube, naj vztrajajo in da naj se zdaj organizirajo za revolto proti nacijem.

Finančni magnat Morgan je v soboto umrl

Boca Grande, Fla. — V soboto zjutraj ob 3:15 je umrl eden najmogočnejših finančnikov ne samo v Ameriki, ampak vsega sveta, John Pierpont Morgan, star 75 let. Njegovo ime je bilo dolgo let simbol finančne moči in izrednega bogastva. Finančna hiša Morganova je izvedla dostikrat največje denarne transakcije v Zed. državah in v drugih deželah.

V soboto popoldne so naložili njegovo truplo v zasebni železniški voz, ki ga je odpeljal v New York, kjer bo pogreb v torku zjutraj ob desetih iz episkopalne cerkve sv. Jurija.

Armada bo zahtevala letos veliko zdravnikov

Glasilo zdravniške zveze piše, da bo ameriška armada zahtevala v letu 1943 do 6,900 zdravnikov, 3,000 internistov iz bolnišnic, 4,800 zobozdravnikov in 900 živinozdravnikov.

Največ teh zdravnikov bo armoda pobrala iz 20 držav, med katerimi je tudi država Ohio. Nekaj držav je že dalo predpisano kvoto zdravnikov, druge, kot Ohio, pa še ne.

Vandali so zopet začgali šole v predmestju

V soboto ponoči je začelo goreti v McKinley šoli v Lakewood. Pribiteli so sosedje in požarna brama bila in omejili ogenj, da ni napravil več škode. Vandali so udrli v šolo, zmetali iz miznih predalov in omara knjige in papirje na sredo sobe in začgali. To je že četrти požig v predmestju Cleveland. Policija ima zaprtega nekega 12 letnega dečka, ki je ušel iz sročnišnice in katerega sumi požiga.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

JAMES DEBEVEC, Editor

Henderson 0628

Cleveland, Ohio

6117 St. Clair Ave.

Published daily except Sundays and Holidays

N A R O D N I N A :
 Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland po pošti, celo leto \$7.50.
 Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland po pošti, pol leta \$4.00.
 Za Ameriko in Kanado, četr leta \$2.00. Za Cleveland po pošti četr leta \$2.25.
 Za Cleveland in Euclid, po raznalačilih: celo leto \$6.50, pol leta \$3.50,
 četr leta \$2.00.

Posamezna številka 3c

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada \$6.50 per year. Cleveland by mail \$7.50 per year
 U. S. and Canada \$3.50 for 6 months. Cleveland by mail \$4.00 for 6 months
 U. S. and Canada \$2.00 for 3 months. Cleveland by mail \$2.25 for 3 months
 Cleveland and Euclid by carrier \$6.50 per year, \$3.50 for 6 months,

\$2.00 for 3 months

Single copies 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at
 Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1873.

No. 62 Mon., March 15, 1943

83

BESEDA IZ NARODA

Mati se zahvaljuje

Revna, sirotina mati, katere sin Anton je bil dolgo let onemogočil paralize in je nesrečno zgorel v sanatoriju 29. januarja in bil pokopan 2. februarja, se želi prav lepo zahvaliti vsem, ki so v tem času in nesreči prihiteli na pomoč z milodari za pogreb sina, ko sama ni mogla ali imela sredstev.

Prav lepo se zahvali Mrs. Rose Hanko, ki se je potrudila rade volje in je nabrala lepo vsoto \$40.75. Slediči so darovali potom imenovane Mrs. Hanko: \$3.00 John Arko; po \$2.00 slediči: Mike Hribar, Anton Vidmar, Frances Dekay, Katarine Holman; dolar in pol je darovala Mrs. Rose Hanko sama; po en dolar: John Markuch, John Kikol, Andrew Kaučnik, Frank Mahorčič, Apolonija Žitko, Margaret Lesar, Joseph Mišmaš, Angela Smrdel, Anton Bartol, Joseph Trebec, Mrs. K. Ubič, Mrs. Korenčan, John Rvohovnik, Valentin Šibešnik, Uršula Lovko, Frank Shumer, Klemenčič družina, Mrs. Mary Hrastar, Švigelj družina, Mary Smole, John Pekol; 75 centov je darovala Mary Kuhe; po 50 centov so darovali:

0

Sicer zahteva po drugi fronti zdaj ni tako huda kot je bila lansko leto, toda takтика je pa skoro ista. Moskva je lansko leto v juniju že vedela, da je odprtija druge fronte v Evropi za tisto leto iz dnevnega reda in da jo bo nadomestila invazija v Severno Afriko. Kljub temu so Rusi nadaljevali s svojo propagando za drugo fronto iz treh razlogov: 1) še vedno so upali vplivati na vojaške odloke potom javnega mnenja; 2) propaganda je imela veliko vrednost pri ruskem narodu; 3) sovjetski uradniki, ki so vodili propaganda, niso smeli vedeti, da so zaveznički spremeni načrti, dasi je bil Stalin sam o tem poučen in ž njim nekaj njegovih intimnih voditeljev.

Nekaj podobnega je v delu tudi sedaj. Stalin je prav gotovo natančno poučen glede odprtije druge fronte. Zagotovilo o tem je dobil po konferenci v Casablanci. Kljub temu je ob 25 obletnici reorganiziranja ruske armade izjavil, da ruska armada lahko sama požene Nemce z ruske zemlje. To je morda imelo namen oplašiti zavezničke, da bo Rusija vprašala za premirje, čim bo odšel zadnji nemški vojak preko ruske meje.

Značilno je tudi to, da se ni Stalin nikdar pridružil izjavi Roosevelta in Churchilla, da bodo zaveznički zahtevali brezpostojno vdajo osišča. To pomeni, da se ne bosta Washington in London nikdar pogajala z Berlinom za premirje, dočim Moskva tega ni nikdar zanikala.

Ruska zahteva po drugi fronti je tesno spojena z vojni-m cilji Združenih narodov. Britanija in Zed. države se držijo pravca, da naj diskujete o teritorialnih problemih počakajo do konca vojne, toda oni dan so nenadoma izbruhnile zahteve po razdelitvi ozemlja med Rusijo in njenimi sosedji. Kot vemo, so prišle iz Moskve razne izjave, ki so bili izgovorjeni brez ovinkov in ki so jasno kazale, kaj je namen Rusije glede njenih zahodnih meja po vojni.

Stalin je dal vsemu svetu razumeti, da bo Rusija zahtevala tiste meje, ki jih je imela po razdelitvi Poljske s Hitlerjem in pa meje, ki jih je določila Finski ob koncu vojne 1940. Tako zahteva Rusija Besarabijo, vzhodno Poljsko, Estonijo, Litvo, Latvijo in finsko Karelijo. Ni pa zahtevala Rute-nije, ki je bil del Čehoslovaške.

Vzprido tega so prišli na dan s proti-zahtevami Poljaki ki hočejo imeti za svojo državo po vojni stare meje, ki so jih imeli pred vojno. Priznati je pa treba, da imajo Poljaki tako brezupen slučaj, ker so v tej zahtevi brez pomoči. Anglija in Amerika ne moreta nasprotovati Rusiji, predvsem še zato, ne, ker se nanašajo zahteve Poljakov tudi na ono ozemlje, ki so ga pograbili po prvi svetovni vojni kljub svarilu zaveznikov.

Kako je pihala diplomatska sapa oni dan, se največ razvidi iz obnašanja predsednika Čehoslovaške, Edvarda Beneše. Beneš in njegov kabinet niso zahtevali dogovorov za telesnejše sodelovanje s Poljsko po vojni, ker je Stalin dal razumeti, da mu to ne bi bilo po volji. Beneš je zadnji teden izjavil, da bo v kratkem obiskal Washington in Moskvo, očvidno z namenom, da dobí pomoč Zed. držav, ki naj bi posredoval v sporu med Rusijo in Poljsko.

Stališče Rusije z ozirom na teritorialne zahteve igra tudi zelo važno vlogo pri poskušu, da se spravi Finsko iz vojne. Finci bi težko preboleli izgubo vse Karelije z izgubo, zgodovinskega mesta Viipuri. Toda koncem konca bi Finci morda le pristali na take pogoje, zlasti še, ker ni Rusija nikdar izjavila, da hoče zasesti vso Finsko. Torej je še vedno upanje, da se Finsko izvije iz objema Nemčije.

Vloga, ki sta jo igrali Anglia in Amerika pri sporih z vzhodno Evropo, je bila le opazovalna. Toda kakor hitro bodo zapadni zaveznički odprli drugo fronto v Evropi, bodo dobili s tem tudi nekaj več besede. Washington še vedno verjame, da se bodo Sovjeti zadovoljili z establiranimi me-jami in da ne bodo poskušali preplaviti zapadne Evrope s komunizmom. Morda Washington računa na to, da bodo v zapadni Evropi ameriške in angleške čete in da bazira to svoje upanje samo na tem. Vsi znaki namreč kažejo, da čakajo komunisti v Italiji, Nemčiji in Franciji na zmago zavezniškega orožja. Fakt je tudi, da so komunisti v Nemčiji precej močni in da so dali vso pomoč Hitlerju, ko je udaril na Poljsko. Potem pa, ko se je Hitler pognal tudi na Rusijo, so nemški komunisti potegnili rožičke k sebi in zdaj čakajo na prve znake, da je zmaga zaveznikov gotova stvar.

TO IN ONO

Vojaku preko morja se ne more poslati zavoja, razen če pošiljalci na pošti pokaže pismo, v katerem je vojak zahteval poslan predmet in če je priloženo potrdilo od vojakovega poveljnika. Toda paket ne sme biti nad 5 funtov težak in ne sme biti nad 15 palcev dolg.

Preverjanje, a mi pa še nismo nicensar storili, da bi protestirali proti tej veliki krivici. Torej je potrebno, da stopijo v ospredje ameriški Slovenci in da govorite v imenu svojih krvnih bratov, ki danes ne morejo zase goroviti. Resolucije je torej potrebno ponesti na pristojna mesta osebno. Obenem pa bo deputacija dobila prave informacije o "de facto" poziciji in stanju našega problema.

Brat Kristan poroča, da je Louis Adamič že na delu, kateremu je obljudil vso svojo pomoč na kongresu. V pričo tega čita telegram, ki ga je prejel od našega odličnjaka, Adamič želi, da ga ta odbor opolnomoči zastopati Slovenski ameriški narodni svet pred gov. Lehmannom, v kojega oskrbi bo rehabilitacija pokrajina in dežel, katera sta po sili okupirala Hitler in Mussolini. Adamič nadalje urgira, da se naš odbor pripravi poslati večjo deputacijo v Washington, kadar nam sporoči, da je pripravil definitiven datum za avdijenco.

Brat Rogelj omenja, da je o tej zadevi govoril osebno z Adamičem. On misli, da bi prvo deputacijo morali tvoriti glavni predstavniki naših večjih podpornih organizacij, kar bi napravilo našo delegacijo bolj imponantno in uglednejšo. Nadaljnje deputacije bi bile lahko manjše.

Brat Zalar predlaga, da ta odbor pooblasti Adamiča polnomočno zastopati Slovenski ameriški narodni svet v smislu kongresne resolucije in brzjavke. Predlog je podpiran in soglasno sprejet.

Brat Zaitz predlaga, da ta odbor delegira svojega predsednika in tajnika, da tvorita deputacijo, ki naj ponese v Washington na pristojna mesta naše želje in zahteve, obenem pa da imata polno moč pooblastiti se druge odbornike in člane sveta, ako slučaj in potreba in zahteva. — Tudi ta predlog je podprt in soglasno sprejet.

Nadalje se priporoča, da se po možnosti upoštevajo tudi naše ženske za omenjeno deputacijo. Ženske organizacije si bodo štele v čast, ako bodo zastopane in to bo pripomoglo k večjemu uspehu našega dela.

Brat Zaitz želi, da bi vsi čitali spis Borisa Furlana "Slovenija v borbi" in da bi se isti v čim večjem številu razširil med našo javnost. Priobčen je v Ameriškem družinskem koledarju, letnik 1943. Pripravljen je že tudi prevod tega spisa in skupaj z resolucijami v angleščini, ali iz izčrkki istih, se naj razsiriti med ameriško javnost, da bo ta brošura govorila Američanom, ki nas Slovencev in Jugoslovov še ne poznajo.

Tudi dodatek k predlogu je bil soglasno sprejet.

Brat Zaitz želi, da bi vsi čitali spis Borisa Furlana "Slovenija v borbi" in da bi se isti v čim večjem številu razširil med našo javnost. Priobčen je v Ameriškem družinskem koledarju, letnik 1943. Pripravljen je že tudi prevod tega spisa in skupaj z resolucijami v angleščini, ali iz izčrkki istih, se naj razsiriti med ameriško javnost, da bo ta brošura govorila Američanom, ki nas Slovencev in Jugoslovov še ne poznajo.

Brat Zaitz želi, da bi vsi čitali spis Borisa Furlana "Slovenija v borbi" in da bi se isti v čim večjem številu razširil med našo javnost. Priobčen je v Ameriškem družinskem koledarju, letnik 1943. Pripravljen je že tudi prevod tega spisa in skupaj z resolucijami v angleščini, ali iz izčrkki istih, se naj razsiriti med ameriško javnost, da bo ta brošura govorila Američanom, ki nas Slovencev in Jugoslovov še ne poznajo.

Brat Zaitz želi, da bi vsi čitali spis Borisa Furlana "Slovenija v borbi" in da bi se isti v čim večjem številu razširil med našo javnost. Priobčen je v Ameriškem družinskem koledarju, letnik 1943. Pripravljen je že tudi prevod tega spisa in skupaj z resolucijami v angleščini, ali iz izčrkki istih, se naj razsiriti med ameriško javnost, da bo ta brošura govorila Američanom, ki nas Slovencev in Jugoslovov še ne poznajo.

Brat Zaitz želi, da bi vsi čitali spis Borisa Furlana "Slovenija v borbi" in da bi se isti v čim večjem številu razširil med našo javnost. Priobčen je v Ameriškem družinskem koledarju, letnik 1943. Pripravljen je že tudi prevod tega spisa in skupaj z resolucijami v angleščini, ali iz izčrkki istih, se naj razsiriti med ameriško javnost, da bo ta brošura govorila Američanom, ki nas Slovencev in Jugoslovov še ne poznajo.

Brat Zaitz želi, da bi vsi čitali spis Borisa Furlana "Slovenija v borbi" in da bi se isti v čim večjem številu razširil med našo javnost. Priobčen je v Ameriškem družinskem koledarju, letnik 1943. Pripravljen je že tudi prevod tega spisa in skupaj z resolucijami v angleščini, ali iz izčrkki istih, se naj razsiriti med ameriško javnost, da bo ta brošura govorila Američanom, ki nas Slovencev in Jugoslovov še ne poznajo.

Brat Zaitz želi, da bi vsi čitali spis Borisa Furlana "Slovenija v borbi" in da bi se isti v čim večjem številu razširil med našo javnost. Priobčen je v Ameriškem družinskem koledarju, letnik 1943. Pripravljen je že tudi prevod tega spisa in skupaj z resolucijami v angleščini, ali iz izčrkki istih, se naj razsiriti med ameriško javnost, da bo ta brošura govorila Američanom, ki nas Slovencev in Jugoslovov še ne poznajo.

Brat Zaitz želi, da bi vsi čitali spis Borisa Furlana "Slovenija v borbi" in da bi se isti v čim večjem številu razširil med našo javnost. Priobčen je v Ameriškem družinskem koledarju, letnik 1943. Pripravljen je že tudi prevod tega spisa in skupaj z resolucijami v angleščini, ali iz izčrkki istih, se naj razsiriti med ameriško javnost, da bo ta brošura govorila Američanom, ki nas Slovencev in Jugoslovov še ne poznajo.

Brat Zaitz želi, da bi vsi čitali spis Borisa Furlana "Slovenija v borbi" in da bi se isti v čim večjem številu razširil med našo javnost. Priobčen je v Ameriškem družinskem koledarju, letnik 1943. Pripravljen je že tudi prevod tega spisa in skupaj z resolucijami v angleščini, ali iz izčrkki istih, se naj razsiriti med ameriško javnost, da bo ta brošura govorila Američanom, ki nas Slovencev in Jugoslovov še ne poznajo.

Brat Zaitz želi, da bi vsi čitali spis Borisa Furlana "Slovenija v borbi" in da bi se isti v čim večjem številu razširil med našo javnost. Priobčen je v Ameriškem družinskem koledarju, letnik 1943. Pripravljen je že tudi prevod tega spisa in skupaj z resolucijami v angleščini, ali iz izčrkki istih, se naj razsiriti med ameriško javnost, da bo ta brošura govorila Američanom, ki nas Slovencev in Jugoslovov še ne poznajo.

SLOVENSKA ŽENSKA ZVEZA

Ustanovljena 19. decembra, 1926 v Chicagi, Ill.

Inkorporirana 14. decembra, 1927 v državi Illinois.

Duhovni svetovalec: Rev. Milan Slaje, 1709 E. 31st St., Lorain, Ohio.

GLAVNI ODBOR:

Predsednica Mrs. Mary Prisland, 1034 Dillingham Ave., Sheboygan, Wisconsin, Ohio.

Prva podpredsednica Mrs. Frances Rupert, 1930 Shawnee Ave., Cleveland, Ohio.

Druga podpredsednica Mrs. Mary Coghe, 4517 Coleridge St., Pittsburgh, Pennsylvania.

Tretja podpredsednica Mrs. Mary Shepel, 5 Lawrence St., Elkhorn, Wisconsin, Ohio.

Četrta podpredsednica Mrs. Frances Raspet, 305 Spring St., Pueblo, Colorado.

Petja podpredsednica Mrs. Mary Kocjan, 5 Ash St., Calumet, Michigan.

Tajnica Mrs. Josephine Erjavec, 527 N. Chicago St., Joliet, Illinois.

Biagajnica Mrs. Josephine Muster, 714 Raub St., Joliet, Illinois.

NADZORNICE:

Mrs. Mary Tomazin, 1902 W. Cermak Road, Chicago, Ill.

Mrs. Mary Otoničar, 1110 E. 66th Street, Cleveland, Ohio.

Mrs. Mary Smoltz-Lenich, 609 Jones St., Eveleth, Minnesota.

PROSLETNI ODSEK:

Mrs. Albina Novak, uredničica v upravni "Zarje", 1135 E. 11th St., Cleveland, Ohio.

Mrs. Frances Ponikvar, 1030 E. 71st St., Cleveland, Ohio.

Mrs. Frances Sušel, 15900 Holmes Ave., Cleveland, Ohio.

Mrs. Anna Petrich, 2178 Burton St., Warren, Ohio.

Mrs. Emma Shimkus, 717 Fifth St., La Salle, Illinois.</div

ŽALOST IN VESELJE

Sjisi Andrejčkovega Jožeta.

1943 MARC 1943						
Sa	Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa
1	2	3	4	5	6	
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

MARC

21.—Dramski zbor Ivan Cankar, predstava v SND.
27.—Postojanka št. 35 JPO, SS za okrožje SDD na Waterloo Rd. ima veliko prireditev v auditoriju SDD.

28.—Progresivne Slovenke, krožek št. 3 priredi igro "Vrinitev" v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

APRIL

4.—Glasbena matica spomladinski koncert v SND.

18. (Cvetna nedelja) — Jugoslovanska pomožna akcija, slovenska sekacija št. 2, priredi dobrodelno predstavo, katere ves preostanek bo šel za pomoč našim v stari domovini.

26.—Skupni krožki Slovenske ženske zveze, ples v SND.

MAJ

1.—Dr. Clevelandski Sloveni, št. 14 SDZ, ples v SND.

2.—Najnovejše vojne slike v cerkveni dvorani sv. Kristine ob avspicijo dr. Najsvetjejsega Imena.

2.—Mlad. pevski zbor SDD, Waterloo Rd. priredi koncert v auditoriju SDD na Waterloo Rd.

2.—Jugoslovanski vojni veterani, predstava v SND.

8.—Prisland Cadets, št. 50 SZZ, ples v SND.

9.—Pomladanski koncert pev-

skega zbora Zvon v SND na 80. cesti.

9.—Duquesne universa, tamuraški koncert v SND.

15.—Častna straža SDZ, ples v SND.

16.—Skupni pevski zbori, koncert za ruski relief v SND.

22.—Federacija ZSZ, ples v SND.

30.—Katoliški dan in program v cerkveni dvorani sv. Lovrenca priredi Zveza društev Najsvetjejsega Imena.

Prva seja eksekutive SANS

(Nadaljevanje z 2 strani)

dogodkom. Organizirati se moramo na način, da nam bo mogoče v najkrajšem času poslati na stotine brzojavk v Washington v teku ene noči, kadar bo treba kaj nujnega doseči ali preprečiti nekaj, kar bi znalo skoditi našemu delu in našemu delu.

Brat Zaitz govori glede glavnega dela, ki se ima izvršiti na tej seji in to je ustanovitev glavnega urada, načrt za finančiranje poslovanja in podobne važne stvari v zvezi s našim delom.

Brat Zakrajk predloži osnutek, kako se naj delo sveta organizirati, in sicer:

1. Ustanovitaj se dva urada, administrativni in politični: administrativni urad naj bi se nahajal v Chicagu, politični pa v Washingtonu.

2. Vsi glavni predsedniki jed-

formacij (OWI) zelo točno zasleduje časniška poročila o našem delovanju, zlasti komentarje in uvodne članke, vsled česar bi uredniške kritike in nasprotovanje samo enega časopisa znale pri vladu veliko škoditi našemu delu. Urgira torej in prosi, da se naši uredniki zavedajo te velike važnosti in da v bodoče kooperirajo, zlasti še radi velike harmonije in edinstvi, ki je bila dosežena na prvem Slovenskem narodnem kongresu.

Temu sledi splošna razprava. Omenjeno je, da se je n. pr. Ameriška Domovina počutila užaljeno, ker ni prejela za priobčitev zapisnika ene seje JPO-SS; nekateri drugi časopisi so se tudi smatrali za zapostavljene, ker so baje prejeli gradivo za priobčitev kasnej kot nekateri drugi časopisi. Vse to nikakor ni delalo volje za upravniki urad, katerega že čaka delo. Politični urad v Washingtonu bi stal nad \$1,500 mesečno, uključivši plače osobja in najemnine, kar pa sedanja blagajna sveta ne dopušča, dokler se ne ugotovi in izdela načrt za dohodek. Na kongresu nabранa vsota še ne bo zadostovala za tiskanje in razpolajev zapisnikov kot smo preje zaključili. Urad v Washingtonu bo pač moral nekaj časa počakati.

Sestra Prisland soglaša s proročilom, da bi se pobirali prispevki od članov naših jednot in zvez. Obenem pa je mišljeno, da bi mogoče društva sama založila gotovo vsoto iz svojih blagajn, dokler ni prispekov od članov. Plačati bo treba tudi stroške odbornikov ter ga sveta za potovanje itd., vsled česar so hitri prispevki nujno potrebeni.

Brat Rogelj pojasni, da je gl. odbor Ameriške bratske zveze imel svojo sejo takoj po kongresu in da je zaključil plačati stroške svojega zastopnika v tem odboru toliko časa, dokler fond tega sveta ne bo toliko močan, da lahko krije take stroške. Upa in pričakuje, da bodo v tem še ostale organizacije sledile zaključku ABZ.

Brat Cainkar se strinja z Rogljem glede kritiča stroškov zastonnikov bratskih organizacij, skrbti ga pa vprašanje, kako dobiti dohodek za kritje stroškov, ki jih predvideva Zakrajk načrt. Protiv ustroja načrta nima ugovora in smatra, da je v potrebnem, da imamo v Washingtonu vedno osebo, ki se bi pobrigala za naš interes. Če pa financa to dospa, je drugo vprašanje.

Brat Zakrajk izjavlja, da bo skušal delati v Washingtonu, kolikor mu bo pač mogoče in to brezplačno, dokler ne bo več dela ko sedaj in dokler ne bo urada. Z našim delom v Washingtonu smo že itak prepočasni, vsled česar moramo zelo hiteti.

Brat Rogelj priporoča, da se razvije med članji naših organizacij propaganda — kolikor članov v društvu toliko dolajev letno za politično akcijo. To je on že pričel vršiti v Clevelandu in prvo se je odzvalo društvo Lunder-Adamič štev. 28 S. N. P. J., ki je na letni seji zaključilo prispevati \$250.00 letno za politično akcijo in \$250 za reliefno akcijo. Člani bodo prispevali po \$1 letno, razliko pa bo plačalo društvo iz blagajne. Isto tako je klub društev S. N. D. zaključil prispevati \$100 za našo politično akcijo. Propaganda v tem smislu bo finančno dobro uspela.

Poročilo in priporočilo brata Roglja se z odobravanjem vzame na znanje.

Brat Jurjevec meni, da bi mogoče uspeli, ako bi priporočali organizacijam, da z referendumom zvišajo ašesment svojim članom za te namene.

Brat Kuhel odgovarja, da bi to bilo na mestu, ako bi bratske opdorne organizacije ne imele opravka z zavarovalnimi departmenti raznih držav. Do-

kler so solventne za obligacije, ki jih zahtevajo razne podpore, bi nobena država ne dovolila zvišanje ašesmenta. Nihče pa ne zabranjuje, da bi člani sami prostovoljno ne smeli prispevati v te svrhe.

Brat Kristan se strinja s Kuhlom. Gledati moramo v prvi vrsti, da vsaj v očeh zakona stojimo finančno na lastnih tleh. Naše podružnice bi morale imeti odgovornost in skrb za zbiranje finančnih dohodkov. Na ta način bi se na podlagi prostovoljne pomoči podpornih organizacij dobili viri dohodkov. Toda najprej je potrebno poklicati v življenje organizacijo takih podružnic. Šele potem, ko sredstva dokažejo, da je možno izhajati z dohodki, šele potem bo mogoče izvesti program Rev. Zakrajška. Pravi, da nikakor ne podcenjuje urada v Washingtonu, ker mu je dobro znano, kako brezmejne vrednosti bi bil in koliko dragocenega dela bi se dalo izvrsiti, ako je takša oseba na mestu. Toda predno ustrelimo kakega kozla, moramo ustanoviti zdravo podlago za izpeljanje Zakrajškega načrta.

Brat Cainkar poroča, da je takoj po kongresu govoril z govorom uradnikom iz Washingtona, kateri je svetoval, da gremo takoj na delo, brez zamude, sicer zna biti naša zadeva izgubljena. Dotičnik je že vedel vse o naših sklepih in delu na kongresu.

Brat Zaitz navaja, kadar pričnemo govoriti o finančni strani našega vprašanja, teda drugi načrti nič ne zaležajo. Smatra, da bi potrebovali najmanj po \$5000 mesečno, da bi bil Zakrajškov načrt celotno izpeljiv. Skoraj vse podporne organizacije imajo izredne sklage za razne izredne name ne imamo pa vse pravice rabiti teh skladov izven svojega članstva. To pa bi se dalo praviti, če bi glavni funkcionarji bili pripravljeni sodelovati in izdelati načrt. Toda glavni prispevki na katere smemo računati, so prostovoljni prispevki. V tem bo največji uspeh. Kakor če, tako moramo tudi mi gledati, da se naša društva organizirajo in podpirajo prvič stalne mesečne prispevke od članov, drugič redne letne prispevke od posameznikov in tretjič prispevke vseh narodnih organizacij in ustanov. Priporoča, da glavni predsedniki, tajniki in blagajniki podpornih organizacij apelirajo na svoje člane za redno pomoč v svrhu financiranja politične akcije SANSa. Ti uradniki imajo največ zaupanja od svojih članov in njih propagiranje bi najbolj uspelo.

Brat Cainkar uvideva potrebo za takojšen urad, da se izvrši že nagradeno delo. To delo se mora izvršiti, če tudi še ni dovolj denarja na razpolago. (Dalje prihodnjih.)

DELO DOBIJO

IZUČENI OPERATORJI
BORING MILLS
(Horizontal in vertical)
LARGE PLANER

RADIAL DRILL
Plača na uro, vrhu overtime.
Ako ste zdaj zaposleni pri vojnem delu, se ne priglasite.

WELLMAN
ENGINEERING
7000 CENTRAL
(66)

Kupujmo obrambne obveznice
in znamke!

MALI OGLASI

Prijatel's Pharmacy
SLOVENSKA LEKARNA
Prescription Specialists
Vogal St. Clair Ave. in E. 68th
Endicott 4212

Dve sobi se oddasta
V najem se odda dve opremljeni sobi. Vprašajte na 3624 E. 81. St.

Vojno letalo znano pod imenom "Sikorsky helicopter" sprejema pošto ne da bi prišlo. Te vrste letala sedaj izdelujejo v večjih množinah za ameriško armado.

JUNAKINJA IZ ŠTAJRA

PREVEL DR. JOS. JERSE

Stopil je k postelji; sledile bolečina; grenko je očitala: so mu oči matere in otrok, ki se pa niso prav nič več bali, marveč so bil prav veseli: kaj še, ta lepi gospod ji ne bo storil nič žalega. Pater Ertelij se mu je spoštljivo priklonil, toda Henrik ga ni hotel pogledati; nato se je pater počasnih korakov odstranil.

"Tukaj," je rekel Hendel in se je oziral na deklico, ki je s povešeno zlatokostanjevo glavo in s prekrizanimi rokami sedela na svoji slavnati pernici, podobna nežni, deviški Genovef v revščini. — Lepa je, res je lepa, nima para v Štajru, ne v Linetu!

"Tukaj, deklica, vam prinašam, kar je vaše, kar so vam — s silo vzeli."

S ponosno desnico, s katero je včeraj odprl želesni obroč, ji je varno podal svezenj, ki ga je Štefana vsa vesela vzela, ga položila v naročje in ga takoj razvezala.

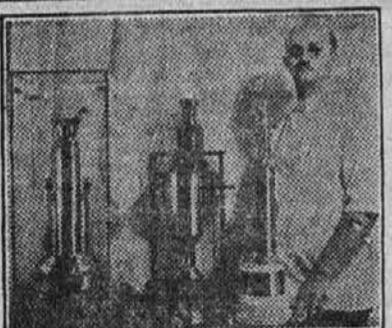
"Hvala vam, gospod! — Glej mamica!" je radostno rekla z jasnim očmi, "vse je skupaj; ruta za na rame in za na glavo, ki sem jo sama spredla" — razgrnila jo je, teda pa je iz ruta s steklenim zvenketom nekaj padlo na tla. "Jej, mati," je veselo vzkliknila Štefana, "poglej! Moj rožni venec! Moj ljubi, ljubi rožni venec!" Vzela ga je v roke in je njegov kristalni križeč pritisnila na nežna ustna, otroci pa so veselo ščebetali: "Ej, ej — Štefana ima spet svoj rožni venec."

Štefana je mirno sedela na postelji in je rožni venec pritisnila na svoje srce. Saj jo je spremjal v Frajzing, bil je priča veselja in sramote, videl je vse njene muke. Tudi Hendel je mislil na oni grozni trenutek, ko je stala ob stebri in so ji s silo strgali z vrata rožni venec. Sedaj ji враča rutici in veržico, beračijo, je li to zadost? Kdo ji da zadoščenje za vso-krvavo sramoto, ki so jo prizadeli ti nesramni moški, pravi izvržek človeštva, ko so suvali in tja to čudovito nežno in deviško telo, ki se ga sme dotakniti samo materina roka?

Sram in bol mu dušita grlo; kar reče z votlim, pritajenim glasom:

"Deklica, pozabite . . . kar se je včeraj zgodilo, in vi, mati, nam odpustite, da smo včeraj prizadeli toliko gorja vašemu otroku. Hotel bi, da se ni zgodilo."

Tedaj na se je v materi, ko je zrila na svoje bledo, mučeniško dete, zopet razbolela materina

Preizkušena zdravila proti glavobolu

Mandel's Headache Tabs

1. Ustavi glavobol
2. Uredi želodec
3. Ojači živce
4. Odpomoč ženskemu zdravju

CENA 50¢**MANDEL DRUG STORE**

SLOVENSKA LEKARNA

15702 Waterloo Rd.

CLEVELAND, O.

Pošljamo tudi po pošti

di pismo apostolov."

"Jezus — Štefka! Ne!" je vsa prestrašena rotila mati. Ponosni Hendelov sin je zaokrožil svoje uštice: "Tebi ni mogoce priti do konca, prav cel jezuit si."

"Moj oče so rekli," je Štefana, z nežno roko rožni venec okoli vrata obesaje, rekla, "boljši in modrejši ko je kak duhovnik, bolj ga sovraži hudič, ki posebno jezuite sovraži."

Otroci okoli postelje so se veselo hehetali, ker se lasata lepi štajerski strelec in Štefana, ki ga pa vedno užene v kozji rog.

Medtem pa je mater vedno bolj skrbela; toda Hendelov sin se je glasno nasmejal in je poredno reklo: "Hvala ti, da me imenuješ hudiča."

Deklica je resno odgovorila: "Tega vam nisem rekla, gospod. Dokler človek živi, je božji, ali pa mora postati."

Mlad Henrik je z roko pogladil zlato rokavico na drugi roki. Vsak človek je božji. Kako sladko je to povedala. Njen čudoviti glas je ukrotil njegovo trmo, skoraj mu je žal.

Podal ji je roko, tudi ona mu je za hip ponudila svojo, toda takoj jo je umaknila, rekoč:

"Naj vam tisočkrat povrne Bog vse, kar ste mi storili dobrega."

In to je vse — trije nežni prsti, hladni kakor snežinke — in on je zanjo tvegal svoje življence, je bil v jeci, je v globokih požirkih pil vso greenkost.

Bolelo ga je, vendar mu je bilo zelo sladko pri srcu, ker ga je tako lepo pozdravila, in se je smel dotakniti njene čiste roke.

Pa čuj! Spodaj nekdo kliče: Gospod Henrik! In zopet drugi: Gospod Henrik! Nakrat so zagrmeli klici vsevprek: "Gospod Henrik!"

"Že grem," je zaklical Henrik. He, hentaj, tam pri mestu švigačjo plameni kviški — kaj je to — trije klici — to je znamenje za naskok! — Torej vendarle mora teči kri, o joj, mora tako biti, sedaj te moram zapustiti, moje sladko, nedolžno dete.

Še enkrat je pogledal Štefano, medtem ko je mati z otroki hitela k oknu; toda Štefana je tako resno gledala predse in je

zopet začela moliti.

Z žvenketajočim korakom je korakal po stopnišči dolni na cesto. Tu se je vsevprek gnetlo — in je semintja letalo, cele tolpe moških so valovile proti Širnini, govorili, kakor otok predi penečih se valov je stal pred Šveterinčino hišo enajst strelec, ki so se z največjo težavo s puškinimi kopiti branili mož, ki so navalili nanje. Ni še pella pesti, ni še počil streli, toda ura je prišla. To ve Henriku, ki je zanjahal konja, katerega so mu priveldi z največjim naporom; od vseh strani mu prihaja na uho morilno vpitje, kakor bi se bilo odtrgalo z verig sto pošča: "Obracun s sodnikom! Deleži leži vsled težkih ran! Deleži bo umrl! Naskočite Henkelovo hišo!"

"Gre zoper sodnika," je odgovorila mati. "Nič ne moremo zato." Naj jih varuje Bog!" je vzkliknila deklica. "Bog ne maresi, mati!" je iskreno prosila. "Mati, hitro, hitro tecite tja in povejte, da mi je vse vrnil Hendelov sin, naj vendar mi rujejo, ker Bog nasilnežem ne blagoslova."

Mati je ustregla njeni želji.

Na cesto si sicer ne upoštevala divji krik in vik ter je rekla materi: "Kaj pa počnejo spodaj, zakaj tako grozno kričijo?"

"Gre zoper sodnika," je odgovorila mati. "Nič ne moremo zato." Naj jih varuje Bog!" je vzkliknila deklica. "Bog ne maresi, mati!" je iskreno prosila. "Mati, hitro, hitro tecite tja in povejte, da mi je vse vrnil Hendelov sin, naj vendar mi rujejo, ker Bog nasilnežem ne blagoslova."

Mati je ustregla njeni želji.

Na cesto si sicer ne upoštevala divji krik in vik ter je rekla materi: "Kaj pa počnejo spodaj, zakaj tako grozno kričijo?"

"Mamica," pravi Štefana,

"sedaj je že prepozna, k

nič več opraviti." Ven-

stopil na cesto, kjer je

tak direndaj, da je

umel niti svoje lastne

"Dalje prihodnjih

Kakor obsedena vedno bolj množica: "Doli z njim, dolli z roparjevim sinom, udri ga!" Strelec pa so rjuli: "Doli s papeškimi uporniki!" Nekdo je udrihnil Henkelovega konja, da se je spotaknil.

"Mi nismo roparji!" je vpil Henrik, ves plamteč od srda in napora. "Vi se obnašate kakor roparji, ne pa kakor Štajerci."

Konja, ki se je ves peneč vzpenjal, je krepko udaril po gobcu in ga je le z največjim naporem korak za korakom spravil naprej. Za vodnikom so se s pestmi in puškinimi kopiti tolkli strelec, razjarjena množica pa je venomer kričala: "Roparji, roparji! Pobijte jih!"

Štefana je v svojo bolniško

A MESSAGE FROM HAROLD H. SWIFT

Harold H. Swift
Union Stock Guards
Chicago

I am convinced that every American should make a tremendous effort to invest a minimum of 10% of his income in War Savings Bonds.

These bonds are the best all round investments I know, not only because of their safety and accumulated income features, but because they furnish the nation needed money to pay for the instruments of war with which we shall defeat the Axis Powers.

If every wage earner does his share in making such investments we shall help to control inflation and fortify ourselves against post-war depression, as well as win the war!

Harold H. Swift

U. S. Treasury Dept.

Ali iščete delo?

Ako iščete delo v kaki tovarni, ki izdeluje vojne potrebščine

NE POZABITE NAJPREJ POGLEDATI V KOLONI NAŠIH MALIH OGLASOV!

SKORO VSAK DAN IŠČE KAKA VOJNA INDUSTRIJA TE ALI ONE VRSTE DELAVCEV

★ ★ ★

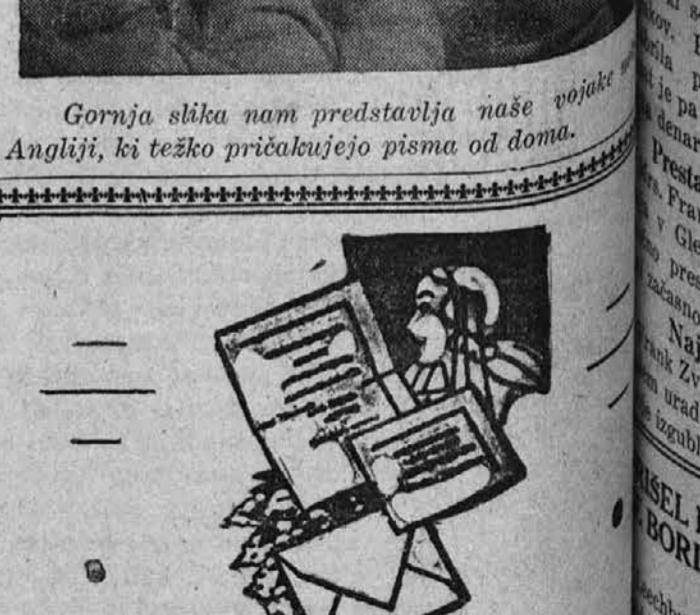
VOJNE INDUSTRIJE, KI OGLAŠAJO V TEM DNEVNIKU IŠČEJO . . . POMOČ!

Kadar vprašate za delo, ne pozabite omeniti, da ste videli tozadovni oglas v Ameriški Domovini

Za poraz osišča. — Slika nam predstavlja novi križarko, ki je zarasil v morje iz ladjevnic v News, Va. Križarka je dobila ime po nekem mestu. Imena pa cenzor ni izdal, da sovražniki ne po katerem mestu je bila imenovana.

Zagreb, 1943. — Slika nam predstavlja novi križarko, ki je zarasil v morje iz ladjevnic v News, Va. Križarka je dobila ime po nekem mestu. Imena pa cenzor ni izdal, da sovražniki ne po katerem mestu je bila imenovana.

Gornja slika nam predstavlja naše vojake Angliji, ki težko pričakujejo pisma od doma.

ŽENINI IN NEVESTI

Naša slovenska unijnska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina
6117 St. Clair Ave.